

Talouskatsaus1-4/2025 ja muut talouden ajankohtaiset asiat

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 02.06.2025 § 154
746/00.02.01/2025

Valmistelija talousjohtaja Helinä Saarela

Tulos 1-4/2025 vs. 1-4/2024

Tulos 1-4/2025 on noin +16,7 miljoonaa euroa (1-4/2024 +7,3 M€). Selkeästi edellisvuotta paremman tuloskehityksen selittää valtaosin valtion rahoituksen ja ulkoisten tuottoerien (maksu- ja myyntituotot, muut toimintatuotot) kasvu. Valtion rahoituksen määrä vuonna 2025 on 333,4 M€, josta ajalle 1-4/2025 kohdentui 111,14 M€ (1-4/2024 104 M€ / + 7,14 M€, +6,9 %). Ulkoisten tuottojen yhteismäärä oli 28,48 M€ (1-4/2024 26,21 M€ / +2,27 M€, +8,7 %).

Soite 2030-ohjelman toimet näkyvät parantuneena kuluhallintana palvelujen ostoissa. Huomioitavaa kuitenkin on, että ostojen kululaskutuksen kohdentuminen peräkkäisille kuukausille vaihtelee vuosien välillä. Palkkakulujen kasvu jatkuu edelleen, vaikka tehtyjen henkilötyövuosien määrä on edellisvuotta pienempi. Palkkasumman kasvua selittää TES-korotukset. Ulkoisten kulujen yhteismäärä 1-4/2025 oli 118,89 M€ pysyen edellisvuoden tasolla (1-4/2024 119 M€ / -141,5 t€, -0,1 %).

Nostoja tuloseristä 1-4/2025 ja muutos vs. 1-4/2024:

- Myyntituotot 14,99 M€ (+638,9 t€, +4,5 %)
- Maksutuotot 8,59 M€ (+1,1 M€, +14,8 %)
- Valtion rahoitus 111,14 M€ (+7,14 M€, +6,9 %)
- Palkat ja palkkiot 54,06 M€ (+2,2 M€, +4,3 %)
- Asiakaspalveluiden ostot 19,79 M€ (-1,7 M€, -7,9 %)
- Muiden palveluiden ostot 15,75 M€ (-878 t€, -5,3 %)

Oheisaineistoina talouskatsaus 1-4/2025 (oheisaineisto 1) ja toimialueiden tulokset (oheisaineisto 2).

Lainanottovaltuudet 2026

Valtiovarainministeriö antoi tiedoksi 8.5.2025 valtioneuvoston päätöksen hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän pitkäaikaisten lainojen (yli 12 kk) lainanottovaltuuksista vuodelle 2026. Lainoitusta voidaan käyttää hyvinvointialuelain 16 § mukaiseen investointisuunnitelmaan sisältyvien investointien rahoittamiseen. Lainanottovaltuus lasketaan hyvinvointialuelain 15 § mukaisesti. Tiivistetysti kuvattuna se tarkoittaa, että päätöksentekovuoden talousarvion mukainen vuosikate kerrotaan luvulla 10, jonka jälkeen saadusta luvusta vähennetään arvioitu vuoden vaihteen lainamäärä ja aiemmasta lainanottovaltuudesta käyttämättä oleva määrä.

Huomioiden hyvinvointialuelain 15 § mukainen laskenta, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelle ei myönnetty lainanottovaltuutta vuoden 2026 investointeihin. Sama tilanne on ollut jo vuosina 2024 ja 2025.

Liiteaineistona valtioneuvoston päätös 8.5.2025 (liite 1).

Infoa valtion yleiskatteisen rahoituksen arviolaskelmista

Kokouksessa talousjohtaja käy lävitse valtiovarainministeriön 30.4.2025 julkaiseman painelaskelman, joka sisältää arvion valtion yleiskatteisen rahoituksen kehittymisestä vuosina 2026-2029 (sisältyy oheisainestoon 2). Samoin talousjohtaja kertoo vuoden 2026 rahoituksen arviolaskelmasta, jossa tulevan vuoden rahoituksen määräytyminen on kuvattu painelaskelmaa tarkemmin. Vuoden 2026 rahoituksen toteutuva määrä tiedetään syksyllä 2025 (syyskuun loppupuoli - lokakuu).

Oheisaineistona vuoden 2026 arviolaskelma (oheisaineisto 3).

Päätösesitys

Aluehallitus merkitsee tiedoksi:

1. Talouskatsauksen 1-4/2025, Soite yhteensä ja toimialueet
2. Valtioneuvoston päätös Soiten lainanottovaltuudesta vuodelle 2026
3. Infoa valtion yleiskatteisen rahoituksen arviosta vuodelle 2026 ja vuosille 2026-2029

Päätös

Merkittiin tiedoksi päätösesityksen mukaisesti.

Merk. talousjohtaja esitteli asian kokouksen alussa.